

Den lärande staden först ut att presentera på Urban Lunch-time

Den 21 feb går det första Urban Lunch-time av stapeln. Det första pilotprojektet som presenterar sina resultat är Den lärande staden som har arbetet med medborgardialog i Hammarkullen. Redan nu kan du få reda på lite mer om projektet.

Foton Jenny Stenberg

Medborgarens roll i samhällsbyggandet utforskas i Hammarkullen

Kunskapsprojektet *Den lärande staden* har riktat in sig på en av de mest kritiska urbana utmaningarna i dag: hur kan social och ekonomisk utsatthet samt segregation motverkas i stadsutvecklingsprocesser. Utifrån denna fråga är Hammarkullen speciellt intressant då området har en lång tradition av medborgerligt engagemang parallellt med en alltmer fördjupad fattigdom och utsatthet i form av arbetslöshet, bidragsberoende och dåliga skolresultat. Denna dubbelhet av utsatthet och medföljande otrygghet å ena sidan och starkt medborgarengagemang i områdets utveckling å den andra är något projektet tagit sin utgångspunkt i. *Den lärande staden* har strävat efter att i samarbete med de positiva rörelser som redan finns i området söka kunskap om hur man kan bygga kultur för gemensamt lärande och medborgardeltagande.

Barn designar lekplatser

Det har inneburit samarbete med många olika grupper i Hammarkullen, bland annat med den kommunala Emmaskolan kring planeringen av en park. Det kommunägda Bostadsbolaget ville nämligen investera i en äventyrslekplats, vilket Emmaskolan såg som ett bra tema för barnen att arbeta med. *Den lärande staden* tillsammans med *Urbana spel* (ytterligare ett kunskapsprojekt inom Mistra Urban Futures) hjälpte eleverna att arbeta fram designförslag för lekplatsen. Under arbetets gång meddelades plötsligt att en ny lag förhindrade denna typ av investeringar från ett kommunalt bostadsbolag, vilket naturligtvis kändes som ett bakslag. Istället fick eleverna gå med sina designförslag till Folkets Hus och visa upp dem för Bostadsbolagets projektansvarige, och ställa alla sina frågor om varför de inte kunde få förverkliga sina idéer. Skolarbetet om parken var så mycket mer — en lärandeprocess om hur samhället fungerar och vad medborgarskap kan innebära. Även om det ännu inte finns någon äventyrslekplats i Hammarpark har det skett en positiv effekt i meningen att barnen har provat på att engagera sig i utvecklingen av deras bostadsområde.

- Barnen blir samhällsbyggare, säger Jenny Stenberg, en av projektledarna för Den lärande staden, de lär sig att föra en dialog med dem som bestämmer. Det går att jobba på liknande sätt inom alla verksamheter som stadsdelarna har ansvar för, äldrevård och ungdomsgårdar exempelvis. Även lokala företagare skulle kunna engagera sig mer tillsammans med invånarna för att utveckla området de arbetar i.

Nya former för medborgardialog

Den lärande staden har utvecklat kunskap om medborgardialog och provat nya former, bl.a. genom att använda högskolestudenter som en motor i processerna. För att beskriva den förändring som samhällets institutioner behöver genomgå har projektet myntat begreppet *Omgestaltning* — en socialt inriktad parallell till den Omställning till ett miljömässigt hållbart samhälle vi ofta talar om. Framtidens organisationer behöver en allt större kapacitet att möta samhällets komplexa utmaningar och detta kräver medborgarnas aktiva deltagande och samverkan mellan fler sektorer.

- Det är inte någon gubbe som sitter i riksdagen som ska bestämma hur det ska vara i Hammarkullen utan det är folket som bor här i Hammarkullen, ungdomarna, den nya generationen som ska ta steget och bestämma hur det ska vara, säger en av de unga invånare som blivit intervjuad i projektet.

Möjlighet att påverka politiska beslut men även ett ansvar

Det är viktigt att invånarna känner att de har möjlighet att påverka de politiska besluten, att de ser sig som medskapare i stadens utveckling. Med denna rättighet som medborgare följer också ansvar att ta hand om varandra och vårt samhälle, säger Eeva Bolin, den andra projektledaren för *Den lärande staden*. Resultatet och lärdomarna inom projektet kommer att vara en viktig del i Göteborgs stads arbete med medborgardialog, säger Eeva, som har sin hemvist på SDF Östra Göteborg, Göteborgs stad.

Internationellt perspektiv

Projektgruppen har bestått av både yrkesforskare och personer som på olika sätt arbetar med stadsdelsutveckling i praktiken, och en viktig utgångspunkt har varit att alla är lika mycket kunskapsutvecklare. Även om *Den lärande staden* haft sitt fokus på Hammarkullen och Göteborg handlar det om frågor som berör alla typer av samhällen. Det internationella perspektivet är invävt i projektet och inte minst har lärdomar från lokalt demokratiarbete i fattiga stadsdelar i Kenya varit en viktig inspirationskälla till tankar om hur invånare skulle kunna bli mer delaktiga i stadsutvecklingen här i Sverige.

Urban Lunch-time under våren:

21 feb - Den lärande staden

20 mars - Flernivåstyrning

17 april - Affärsdriven hållbar stadsutveckling

April - Urbana spel (tid och plats blir en överraskning)

22 maj - Klimatanpassad stadsstruktur